

กรอบความคิดของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2558

Students' mindset in a Rajabhat University in the northeast of Thailand, 2015.

ยุวธิดา ขาปัญญา*

ฉันทยาภรณ์ นวลสิงห์**

อ้อมขวัญ ฤกษ์งามภาห***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบความคิดของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2558 และ 2) เปรียบเทียบระดับกรอบความคิดของนักศึกษาจำแนกตามเพศ คณะที่กำลังศึกษา อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ต่อปีของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 364 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นจำแนกตามคณะ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาค เท่ากับ 0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t-test แบบ independent sample) และ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe ผลการวิจัยพบว่า

1. กรอบความคิดของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่าด้านคำวิจารณ์ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านความพยายาม ด้านอุปสรรค ด้านความท้าทาย และด้านความสำเร็จของผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบระดับกรอบความคิดของนักศึกษาจำแนกตามเพศ คณะที่กำลังศึกษา อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ทางครอบครัวพบว่า

2.1 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีกรอบความคิดโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีกรอบความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาคณะครุศาสตร์และคณะ

พยาบาลศาสตร์ มีกรอบความคิดอยู่ในระดับดี ส่วนคณะอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe พบว่าระดับกรอบความคิดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สูงกว่าคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และบัญชี คณะนิติศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ระดับกรอบความคิดของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สูงกว่าคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีระดับกรอบความคิดไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกันมีระดับกรอบความคิดไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

This research aimed to 1) study mindset of the second year students in Rajabhat University in the northeast of Thailand , 2015 and 2) compare the mindset of students in term of gender, faculty, family career and family income (per year). The sample were 364 second year students in the Faculty of Education, Nursing , Arts and Sciences, Business and Accounting and Information Technology, Roi Et Rajabhat University in 2015 by stratified random by the faculty. The sample size was calculated by formula of Krejcie and Morgan. The data was gathered by questionnaire with the content validity (IOC : item objective congruence Index) was during .66-1.00 and the reliability was .86 analyzed by using Cronbach's alpha coefficient. Statistics utilized for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test (independent sample), F-test (One-Way ANOVA) and Scheffe's method.

* , ** อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

*** นักวิชาการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

The results of this research were

1. The mindset of second year student in a Rajabhat University in the northeast of Thailand, 2015 as an overall was at a moderate level. The aspect with the good level were the criticism, otherwise the effort, the obstacle, the challenge and the success of others were moderate level.

2. Comparison of mindset are as follow

2.1 Mindset of male and female were indifferent.

2.2 Students who study in different faculty had different level of mindset were significant at the .01 level. Students who study in the Faculty of Education and the Faculty of Nursing were at good level, the other were at moderate level. When compared by using Scheffe's method found that students who study in the faculty of Education had different level of mindset from the faculty of Arts and Sciences, the faculty of Business and Accounting, the faculty of Law and the faculty of Information Technology were significant at the .01 level. Students who study in the faculty of Nursing had different level of mindset from the faculty of Information Technology were significant different at the .01 level.

2.3 Students's mindset from different family career were indifferent.

2.4 Students's mindset from different family income were indifferent.

คำสำคัญ : กรอบความคิด, กรอบความคิดของนักศึกษา

Keywords : Mindset, Students' mindset

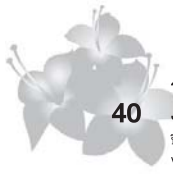
บทนำ

โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้โลกของเรามีความเป็นหนึ่งเดียวกันมากขึ้น นำมาสู่การแข่งขันและร่วมมือระหว่างนานาประเทศอย่างมากมายอย่างไม่เคยมีมาก่อนดังนั้นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะการทำงาน รวมทั้งทักษะการคิดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การจัดการศึกษา

นับว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพคนในชาติอย่างยั่งยืน เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นนี้ ซึ่งการพัฒนาคนไม่ใช่เพียงแค่ช่วงเวลาของผู้เรียนศึกษาในระบบเท่านั้น แต่หมายถึงการนำไปใช้ในชีวิตจริงด้วย แม้ว่าในปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนจะมีการนำเสนอและดำเนินงานอย่างหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ก็จะเห็นได้ว่ายังมีการยึดโยงกับแนวคิดของ Bloom and others (1956) ที่กล่าวถึงความมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ด้านการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ของ Robinson (2008) ก็ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในมิติที่ว่า การพัฒนาผู้เรียนนั้นต้องพัฒนาเป็นองค์รวมและพัฒนาทุกมิติ นอกจากนี้จากการศึกษาและวิจัยเป็นเวลากว่า 10 ปีของ Prof. Dr. Carol Dweck และคณะยังได้พบตัวแปรที่สำคัญอย่างมากต่อคุณภาพของผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต นั่นคือ กรอบความคิด (Mindset) (Dweck, 2006)

กรอบความคิด คือ ชุดความเชื่อ หรือวิธีคิดที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติ ทักษะ และพฤติกรรมของบุคคล (Dweck, 2006) กรอบความคิดเป็นชุดของข้อตกลงเบื้องต้น วิธีการ หรือสัญลักษณ์ที่บุคคลหรือกลุ่มคนยึดถือซึ่งก่อให้เกิดสิ่งจูงใจที่มีพลังภายในตัวบุคคล หรือกลุ่มคนให้ยังคงยอมรับพฤติกรรมหรือทางเลือกหรือวิธีการต่อไป (<http://en.wikipedia.org>) กรอบความคิดเป็นปัจจัยที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่จะกำหนดว่าบุคคลนั้นจะมีความสำเร็จหรือล้มเหลวมีความสุขหรือจมอยู่ในกองทุกข์ กรอบความคิดที่บุคคลยอมรับสำหรับตัวเองมีผลอย่างลึกซึ้งต่อชีวิตของเขา ในวันข้างหน้า กรอบความคิดนี้จะคอยกำหนดว่าเขาจะกลายเป็นบุคคลเช่นไร กรอบความคิดนี้จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ทำที่ และทัศนคติของเขา เขาจะประสบผลสำเร็จในสิ่งที่เขาให้คำหรือไม่นั่นขึ้นอยู่กับกรอบความคิด

ในบทบาทของนักการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาและพัฒนากรอบความคิดของผู้เรียนซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการศึกษา ทั้งนี้จากการศึกษาของ Carol Dweck และคณะ (Dweck, C. 2006) ได้จำแนกกรอบความคิดออกเป็น 2 ประเภท คือ กรอบความคิดเติบโต (Growth Mindset) และกรอบความคิดจำกัด (Fixed Mindset) โดยกรอบความคิดเติบโตเป็นกรอบความคิดที่บุคคลนั้นเชื่อว่า ตัวเขาสามารถฝึกฝนและพัฒนาความสามารถขึ้นมาได้โดยการปฏิบัติและพยายาม ซึ่งจะส่งผลให้เขาสามารถบรรลุศักยภาพขั้นสูง

อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ส่วนกรอบความคิดจำกัด เป็นกรอบความคิดที่บุคคลเชื่อว่าความสามารถเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งจะส่งผลให้เขาใช้ความสามารถต่ำกว่าศักยภาพที่มี ทั้งนี้จากการวิจัยยืนยันว่ากรอบความคิดสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยเมื่อใดที่กรอบความคิดเปลี่ยนทุกอย่างที่อยู่ภายนอกจะเปลี่ยนตาม (www.fictionblueprints.com)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างองค์ความรู้ขั้นสูงที่หลากหลาย แต่ละสาขาวิชาได้ถ่ายทอดและจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเข้มข้น แต่สำหรับประเทศไทย มิติด้านองค์ความรู้และกระบวนการพัฒนากรอบความคิดของผู้เรียนนั้นยังไม่ได้มีการศึกษาเท่าที่ควร ทั้งที่กรอบความคิดเป็นปัจจัยเบื้องหลังที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทัศนคติ และพฤติกรรมของคน ดังที่ Jack Ma ได้กล่าวว่า “ทัศนคติสำคัญกว่าความสามารถ” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ Eker (2005) ได้กล่าวถึงกระบวนการปรากฏผลไว้ว่า “ผลลัพธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตนั้นเป็นผลจากการกระทำซึ่งการกระทำเป็นผลมาจากความรู้สึก และความรู้สึกก็เป็นผลมาจากความคิด” ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่าความคิดนั้นมีความสำคัญอย่างมาก ดังนั้นในการจัดการศึกษาแก่นักศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งจะก้าวเข้าสู่วัยทำงานในเวลาอันใกล้จึงจำเป็นต้องให้นักการศึกษาต้องได้รับการปลูกฝังกรอบความคิดที่ถูกต้อง และหากมีกรอบความคิดใดที่ไม่เอื้อให้ชีวิตก้าวหน้า เพื่อบรรลุเป้าหมายขั้นสูงตามศักยภาพที่มีนั้นก็ควรได้รับการเปลี่ยนแปลงอย่างทันห่วงที่

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษากรอบความคิดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นสารสนเทศที่สำคัญที่จะนำไปสู่การดำเนินการลงมือปฏิบัติการพัฒนากรอบความคิดของนักศึกษาให้มีกรอบความคิดเติบโตซึ่งไม่เพียงจะเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

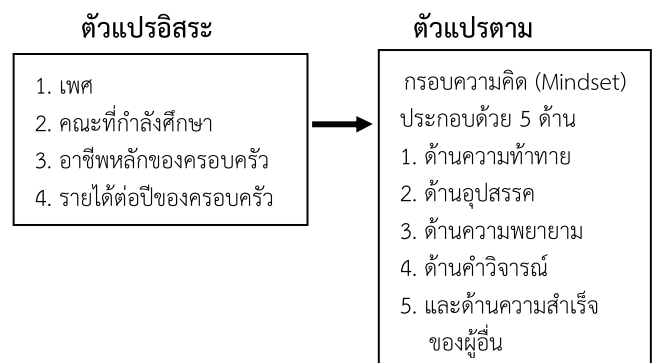
1. ศึกษาระดับกรอบความคิดของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2558

2. เปรียบเทียบระดับกรอบความคิดของนักศึกษาจำแนกตามเพศ คณะที่กำลังศึกษา อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ต่อปีของครอบครัว

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย **ตัวแปรอิสระ** คือ เพศ คณะที่กำลังศึกษา อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ต่อปีของครอบครัว

ตัวแปรตาม คือ กรอบความคิด (Mindset) ตามแนวคิดของ Dweck. (2006) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความท้าทาย ด้านอุปสรรค ด้านความพยายาม ด้านคำวิจารณ์ และด้านความสำเร็จของผู้อื่น กรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,725 คน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 364 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นจำแนกตามคณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบความคิดของนักศึกษาเป็นแบบมาตราประมาณค่า

(Rating Scale) มี 5 ระดับ การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบความคิด และการสร้างแบบสอบถาม

2) กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะ

3) สร้างแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตรประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ/เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4) นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยใช้สูตร IOC : (Index of Item Objective Congruence) ตามวิธีของ Rovinelli and Hambleton แล้วนำข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่มีผลการประเมินอยู่ระหว่าง 0.66–1.00 มาพัฒนาหรือปรับแก้ไขข้อความจัดทำเป็นข้อคำถาม

5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และเมื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของคอนบาค เท่ากับ 0.86 จากนั้นจึงจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการส่งแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ พร้อมกับบันทึกข้อความขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาไปยังคณบดีแต่ละคณะ และผู้วิจัยได้ประสานงานกับอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่แต่ละคณะด้วยตัวเองเพื่อรับแบบสอบถามกลับภายใน 10 วัน เมื่อครบกำหนดยังไม่ได้แบบสอบถามกลับมาก็ได้ติดตามทวงถามด้วยตนเองจนกระทั่งครบถ้วนตามที่กำหนด แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมา ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนในการตอบแล้วกรอกข้อมูลโดยลงรหัสตามที่

กำหนด โดยในตอนต้นที่ 2 นำการตอบแบบสอบถามมากำหนดให้คะแนนการตอบดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง เห็นด้วย

3 หมายถึง ไม่แน่ใจ/เฉยๆ

2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t-test แบบ independent sample) และ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe ในการแปลผลค่าเฉลี่ย อ้างอิงตามเกณฑ์การแปลผลของ Likert ดังนี้

1.00–1.49 หมายถึง มีกรอบความคิดอยู่ในระดับปรับปรุง

1.50–2.49 หมายถึง มีกรอบความคิดอยู่ในระดับพอใช้

2.50–3.49 หมายถึง มีกรอบความคิดอยู่ในระดับปานกลาง

3.50–4.49 หมายถึง มีกรอบความคิดอยู่ในระดับดี

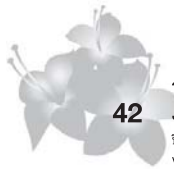
4.50–5.00 หมายถึง มีกรอบความคิดอยู่ในระดับดีมาก

สรุปผล

1. กรอบความคิดของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีเพียงด้านเดียวที่มีกรอบความคิดอยู่ในระดับดี คือ ด้านคำวิจารณ์ ($\bar{x}$ = 3.57) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย ด้านความพยายาม ด้านอุปสรรค ด้านความท้าทาย และด้านความสำเร็จของผู้อื่น ($\bar{x}$ = 3.47, 3.46, 3.45 และ 3.27 ตามลำดับ) ดังตาราง 1

ตาราง 1 กรอบความคิดของนักศึกษาในภาพรวมและรายด้าน

กรอบความคิด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ด้านคำวิจารณ์	3.57	0.48	ดี
2. ด้านความพยายาม	3.47	0.57	ปานกลาง
3. ด้านความท้าทาย	3.46	0.45	ปานกลาง
4. ด้านอุปสรรค	3.45	0.49	ปานกลาง
5. ด้านความสำเร็จของผู้อื่น	3.27	0.56	ปานกลาง
โดยรวม	3.44	0.39	ปานกลาง

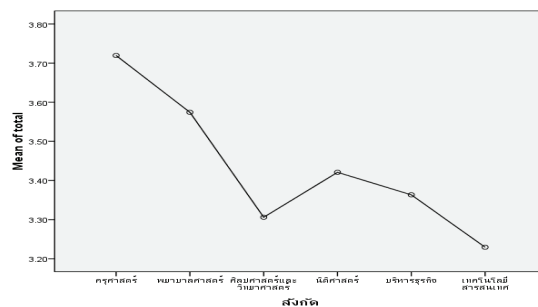
2. นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีกรอบความคิดโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($t = 1.03$) โดยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$ และ 3.46 ตามลำดับ)

3. นักศึกษาคณะครุศาสตร์และคณะพยาบาลศาสตร์มีกรอบความคิดอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.72$ และ 3.57 ตามลำดับ) ส่วนคณะอื่นๆ ประกอบด้วย คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและบัญชี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42, 3.36, 3.31$ และ 3.23 ตามลำดับ) ดังตาราง 2

ตาราง 2 กรอบความคิดของนักศึกษาจำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

คณะที่กำลังศึกษา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. คณะครุศาสตร์	3.72	0.34	ดี
2. คณะพยาบาลศาสตร์	3.57	0.40	ดี
3. คณะนิติศาสตร์	3.42	0.34	ปานกลาง
4. คณะบริหารธุรกิจและบัญชี	3.36	0.38	ปานกลาง
5. คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	3.31	0.36	ปานกลาง
6. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.23	0.30	ปานกลาง
โดยรวม	3.44	0.39	ปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบระดับกรอบความคิดของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน พบว่า มีระดับกรอบความคิดแตกต่างกัน ($F = 9.879$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย เมื่อเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe ผลการวิจัยพบว่าระดับกรอบความคิดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์สูงกว่าคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและบัญชี และคณะเทคโนโลยี สารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แตกต่างจากนักศึกษาคณะนิติศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับกรอบความคิดของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์สูงกว่าคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ดังภาพ 2

ภาพ 2 เปรียบเทียบระดับกรอบความคิดของนักศึกษาจำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

4. นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่อาชีพหลักแตกต่างกันมีระดับกรอบความคิดไม่แตกต่างกัน ($F = 0.60$)

5. นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกันมีระดับกรอบความคิดไม่แตกต่างกัน ($F = 1.36$)

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษามีกรอบความคิดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการให้การศึกษากับประชาชนหรือเยาวชนไทยนั้นแนวคิดเกี่ยวกับกรอบความคิดยังไม่ได้รับการใส่ใจอย่างจริงจังเท่าที่ควร ส่วนใหญ่การศึกษามักเน้นไปที่การสอนเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชาเป็นหลักทำให้การสอนเกี่ยวกับกรอบความคิดยังไม่มีระบบชัดเจนทั้งในมิติของกรอบความคิดเกี่ยวกับพรสวรรค์ความสามารถ ความพยายาม ความท้าทาย อุปสรรค คำวิจารณ์ และความสำเร็จของผู้เรียนประกอบกับวัฒนธรรมไทยมักเน้นการปฏิบัติตามแบบอย่างและการเชื่อฟังมากกว่าการสอนให้คิดด้วยตนเอง หรือพยายามทำสิ่งที่ท้าทายความสามารถตามศักยภาพแต่ละบุคคล แม้กระทั่งการชื่นชมเด็กหรือผู้ใหญ่คนไทยก็มักจะชื่นชม คนที่ความเก่ง การมีพรสวรรค์มาเป็นอันดับแรกโดยขาดการให้คุณค่าเรื่องความพยายามและการฟันฝ่าอุปสรรคมาเป็นอันดับหนึ่ง ทำให้สังคมไทยให้คุณค่ากับความฉลาดหรือความสามารถที่ติดตัวมากกว่า ทำให้เชื่อว่าความสามารถนั้นเปลี่ยนแปลงได้ยาก หรือไม่สามารเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งส่งผลให้คนใช้ความพยายามต่ำและมีกรอบความคิดที่จำกัด ทั้งนี้ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Yuvatida Chapanya & Cheewarat Srilapan (2015) ซึ่งพบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 5 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีกรอบความคิดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างกันตรงที่นักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มีกรอบความคิดในระดับดี 2 ด้าน คือ ด้านความพยายาม และด้าน

คำวิจารณ์ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นั้น มีกรอบความคิดในระดับดี เพียงด้านเดียว คือ ด้านคำวิจารณ์

2. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะแตกต่างกัน มีกรอบความคิดแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากความเชื่อและค่านิยมของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละคณะ ซึ่งท่านเองก็มีประสบการณ์ชีวิต ได้รับการศึกษาที่ถูกปลูกฝังและถ่ายทอดมาในลักษณะที่แตกต่างตามสาขาวิชาที่เรียน ด้วยความเชื่อและวิธีคิดที่ครูมีได้ถ่ายทอดมายังผู้เรียนอย่างปฏิเสธไม่ได้ ทั้งนี้ยังรวมไปถึงธรรมชาติของสาขาวิชาที่เรียนนั้นก็มีปรัชญา แนวคิด หลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่ต่างกัน จึงทำให้กรอบความคิดของนักศึกษาที่กำลังเรียนในคณะที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันไปด้วย ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของ Rheinberg (2001) ซึ่งเขาได้ศึกษากับครูที่มี กรอบความคิดแตกต่างกัน พบว่า ครูที่มีกรอบความคิดจำกัด แม้จะสอนในห้องที่ผู้เรียนมีความสามารถสูงแต่เมื่อสำเร็จการศึกษาผู้เรียนกลุ่มนี้กลับมีความสามารถไม่ต่างจากเดิมเลย ซึ่งเปรียบเทียบกับครูที่มีกรอบความคิดเติบโต ซึ่งครูเน้นไปที่ความเชื่อที่ว่า “ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้” และครูมีเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนของเขาอย่างจริงจัง ไม่สำคัญว่าผู้เรียนในห้องจะมีความสามารถในระดับสูงหรือต่ำ แต่เมื่อสำเร็จการศึกษาเด็กกลุ่มนี้กลับมีระดับความสามารถสูงขึ้นอย่างไม่ต่างกัน และจากผลการวิจัยของ Marva 1992) ซึ่งนำเสนอให้เห็นผลของการกำหนดเป้าหมายที่สูงและสร้างบรรยากาศที่สนับสนุน เช่น บรรยากาศของความรักและเอาใจใส่ แต่ยังคงเข้มงวดเรื่องวินัย เป็นต้น ครูสอนวิธีการเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบวิธีการบรรลุเป้าหมายระดับสูงขึ้น มีแรงจูงใจ รู้สึกสนุกและท้าทายด้วยงานยาก ๆ ครูสอนให้ผู้เรียนรัก การเรียนรู้ มีความคิดเป็นของตัวเอง และให้ความสำคัญกับความมุ่งมั่น ดังนั้นจึงทำให้ผู้เรียนของเขา มีความสามารถในการอ่านสูงกว่ามาตรฐานตามช่วงอายุ ดังที่ Marva ได้กล่าวว่า ผู้เรียนต้องมีมิตรที่ดีในการเรียนรู้ เช่น เพื่อน และครูที่ดี ซึ่งครูที่ดีคือครูที่เป็นนักเรียนรู้ ผู้ซึ่งให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความกระหายที่จะเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน ครูควรบอกสิ่งนี้แก่ผู้เรียนในครั้งแรกที่สอน และกรอบความคิดเติบโตคือคุณลักษณะสำคัญที่จะทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ได้

ทั้งนี้ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามกรอบความคิดเติบโตของครูจะเป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนแปลงกรอบความคิดของผู้เรียนได้ โดยครูจะต้องกำหนดมาตรฐานที่สูงและใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการช่วยผู้เรียนให้ดึงศักยภาพของเขาออกมา เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด เช่น การชมความพยายาม ชมกลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหา ชมพัฒนาการ

มากกว่าชมความสามารถหรือพรสวรรค์ ให้คำแนะนำเชิงบวก และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง (Dweck, 2006) ซึ่งมีผลวิจัยช่วยยืนยันแนวคิดนี้เป็นผลวิจัยของ Blackwell, and others (2003) ซึ่งทำการทดลองโดยแยกผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ครูใช้การชมความพยายาม ชมกลวิธีในการแก้ปัญหา ชมความอดทน ส่วนอีกกลุ่มครูใช้การชมความสามารถและพรสวรรค์ ก่อนทดลองให้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มทดสอบทำโจทย์วิชาคณิตศาสตร์ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีคะแนนต่ำมาก หลังจากการทดลองได้ให้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มทำโจทย์วิชาคณิตศาสตร์อีกครั้ง พบว่าผู้เรียนในกลุ่มที่ 1 ที่ได้รับการฝึกด้วยวิธีที่พัฒนากรอบความคิดเติบโตนั้น มีคะแนนสูงกว่าผู้เรียนอีกกลุ่มหนึ่งอย่างชัดเจน

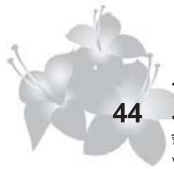
ในการอภิปรายนี้ มุ่งนำเสนอให้เห็นว่านักศึกษาที่ศึกษาในคณะแตกต่างกัน ซึ่งได้รับการอบรมสั่งสอนจากอาจารย์ที่แตกต่างกัน มีส่วนทำให้นักศึกษามีกรอบความคิดแตกต่างกัน

ซึ่งจากรายงานการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาครูเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของโครงการปฏิรูปการศึกษาไทย โดย Queensland University of Technology” (2002 ; อ้างถึงใน มิลินทรา กวินกมลโรจน์. 2557) พบว่า ครูไทยยังขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิด หลักการ และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอน และการเรียนรู้แบบใหม่สิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาครู คือ เปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ครูปฏิบัติอยู่ ทั้งนี้จากงานวิจัยของ Gutschall (2013) พบว่า ถ้าครูมีความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ว่าเปลี่ยนแปลงได้ ก็จะส่งผลไปที่การมองผู้เรียนแต่ละคนว่าจะเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน แต่ถ้าครูเชื่อว่าความสามารถในการสอนของตนนั้นจำกัดหรือเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ครูจะมองว่าผู้เรียนก็จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้เช่นกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า กรอบความคิดของครูมีผลต่อพฤติกรรมการสอนหรือพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อผู้เรียนและย่อมส่งผลต่อกรอบความคิดของผู้เรียนในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่ากรอบความคิดของนักศึกษาโดยรวม และกรอบความคิดในแต่ละด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงด้านคำวิจารณ์เท่านั้นที่อยู่ในระดับดี ดังนั้น ผู้บริหารและคณาจารย์ควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆให้กับนักศึกษา รวมทั้งการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่

เหมาะสม อาจารย์ควรชมความพยายาม ชมกลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหา ชมพัฒนาการมากกว่าชมความสามารถ หรือพรสวรรค์ ให้คำแนะนำเชิงบวกและให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง ในด้านความพยายาม การมองปัญหาหรืออุปสรรคว่าเป็นสิ่งท้าทาย และการยินดีในความสำเร็จของผู้อื่นรวมทั้งนำความสำเร็จของผู้อื่นมาเป็นแรงบันดาลใจ และเรียนรู้จากสิ่งเหล่านั้น

2. อาจารย์ควรกำหนดมาตรฐานที่สูงและใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการช่วยผู้เรียนให้ดึงศักยภาพของเขาออกมา เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้เขาได้รับการพัฒนากรอบความคิดที่ถูกต้อง ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่นักศึกษาทั้งในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ และในการนำไปใช้ในชีวิตการทำงานและชีวิตประจำวันต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อกรอบความคิดของนักศึกษา เพื่อเป็นสารสนเทศในการปรับปรุง

หรือพัฒนาปัจจัยดังกล่าว ให้เอื้อต่อการมีกรอบความคิดเติบโตของนักศึกษาต่อไป

2. ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้การชมที่ถูกต้อง การปลุกฝังค่านิยม การใช้เกม การผลิตสื่อการเรียนรู้ หรือใช้วิธีการอื่นๆ ที่ยืนยันด้วยผลการวิจัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดของนักศึกษาให้ดีขึ้น และสร้างเป็นแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะต่อไป

3. ควรวิจัยแบบผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งใช้ระยะเวลาเพียงพอ เพื่อให้ทราบว่าวิธีการอะไรอีกบ้างที่จะช่วยส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ควรวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนากรอบความคิดของนักศึกษาที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง

รายการอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). **พื้นฐานการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. ภาพลันธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- มลินทรา กวินกมลโรจน์. (2557). **การวิจัยและพัฒนากระบวนการชี้แนะที่อิงทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับปรุงชุดความคิดด้านการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Blackwell. L. and others. (2003). **Implicit Theories of Intelligence Predict Achievement Across an Adolescent Transition : A Longitudinal Study and an Intervention**.
- Bloom. S. and others. (1956). **Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I : Cognitive domain**. New York : David McKay.
- Dweck, C. (2006). **Mindset : The New Psychology of Success**. New York : Ballantine Books.
- Eker, T.H. (2005). **Secrets of the Millionaire Mind (ถอดรหัสลับสมองเงินล้าน)**. แปลโดย พูนลาภ อุทัยเลิศอรุณ และบุญศรี ศรีบุญรัตน์ชัย. กรุงเทพฯ : วีเลิร์น.
- Gutschall, C. (2013). "Teachers' mindsets for student with and without disabilities," **Psychology in the School**. 50(10) : 1073-1083.
- Marva. C. (1992). **Ordinary Children, Extraordinary Teachers**. Charlottesville, VA: Hampton Roads.
- Rheinberg. F. (2001, April). **Leistungsbewertung und Lernmotivation [Achievement evaluation and Motivation to Learn]** (Göttingen: Hogrefe, 1998). Also reported at the conference of the American Educational Research Association, Seattle.
- Robinson, K. (2008). (สืบค้นเมื่อ 4 เมษายน 2559). **Changing Education Paradigms**. (Online). http://www.ted.com/talks/ken_robinson_changing_education_paradigms.
- Wikipedia. (สืบค้นเมื่อ 4 เมษายน 2559). **What is mindset**. (ออนไลน์). <https://en.wikipedia.org/wiki/Mindset>.
- Yuvatida Chapanya and Cheewarat Srilapan. (2015). **Mindset of senior students in the Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Thailand in 2015**. International Conference on Research in Education, Art, Management and Science.